

end den er værd i Handel og Vandel. Vi vide ogsaa, hvorledes det Resultat naas. Det naas nemlig derved, at man ved Toldtariffen søger at udelukke eller vanskeliggøre Indførelsen af disse Varer fra andre Lande. Begrebet Frihandel er det lettere at betegne simpelt og kort. Frihandel er ikke andet end det System, ifølge hvilket enhver Borger har Ret til at købe sine Varer og sine Fornødenheder, hvor han kan faa dem billigst, og igen har Ret til at sælge sine Produkter og Varer, hvor han kan faa dem bedst betalt. Det er Pointen i Frihandelen.

Nu er jeg ikke i Tvivl om, at selv vore ivrigste Protektionister ville indrømme, at Frihandel selvfølgelig er Idealet, men — sige de — naar Forholdet nu en Gang er saaledes, at vi ere omgivne af beskyttede Lande, som gøre, hvad de kunne for at fortrædige os og paaføre os Tab, maa vi følge Eksemplet og gøre Gengæld, øve Gensidighed, for ellers kommer Tabet til at gaa ud over os. Vi vide, at saaledes ræsonnere vore hjemlige Protektionister, og naar man ser overfladisk paa Tingen, faar det ogsaa Udseende af, at de have Ret. Jeg har selv en Gang haft denne Opfattelse. Men ser man nøjere til, kommer man til det Resultat, at en saadan Udtalelse er en Misforstaaelse og hviler paa en Vildfarelse. Det er nemlig en stor Vildfarelse, hvis man tror, at man ved Beskyttelse kan lægge en Skat eller Afgift paa en fremmed Stat eller en fremmed Befolkning. Det kan man ikke. Man kan ved Beskyttelse kun lægge Skat paa en Del af Landets Befolkning til Fordel for en anden Del. Og Resultatet bliver altid, at det er de faa, der faa Fordelen, og de mange, der faa Tabet og Skatten. Det ligger nemlig i Sagens Natur, at et Land ved Beskyttelse som Helhed ikke kan blive beriget. For Beskyttelsen skaber ifølge sin Natur hverken Værdier eller tilfører Landet Værdier fra Udlandet. Det eneste, Beskyttelsen gør, er, at den virker paa det indenlandske Marked som Mellemlid mellem Producenter og Forbrugere. Og saa er det klart, at den absolut maa komme til at virke som en Hemske paa Omsætningen.

At det, jeg her har anført angaaende Beskyttelse, er rigtigt, tror jeg, der let kan føres slaende Beviser for. Nu skal jeg ikke i dette Øjeblik komme ind paa at føre et saadant Bevis; jeg antager, at efter disse mine Udtalelser ville alle være klare over, hvorledes mit principale eller ideelle Syn er paa hele dette Spørgsmaal.

Som Følge deraf er det givet, at jeg ikke kan betragte det Forslag, der ligger paa Tingets Bord, som et Ideal af et Toldlovforslag. Efter min Opfattelse maatte et Toldlovforslag, der med Rette kunde betegnes som et Ideal, gaa længere til Bunds og skære betydeligt dybere med Hensyn til Nedsættelse i Beskyttelsen. Nu er jeg imidlertid ikke Idealist og har aldrig været det. Jeg indrømmer, at det er godt at have Idealister i et Land, for de holde Ideens Fane højt, men Idealist har jeg aldrig været, og jeg tror ikke, at Idealister egne sig til praktisk Lovgivning. Jeg kan godt se, at Idealet: Frihandel ikke kan naas med et Slag. Naas Frihandel nogen Sinde — og det haaber jeg —, er det givet, at det vil ske skridtvis, ja, det er endda meget sandsynligt, at det kun vil blive med smaa Skridt ad Gangen. Jeg er nemlig ikke blind for, at der maa tages Hensyn til den Industri og de Erhverv, der nu ere beskyttede, og som ere voksede op i Læ af den Toldlov, vi nu en Gang have, altsaa under en Beskyttelse, der har været lovlig. Det er ogsaa klart, at det vil være urigtigt, ja, det kunde slet ikke gaa an lige med et Slag at stryge hele Beskyttelsen. Thi der beskæftiges jo mange Tusinde Arbejdere i disse Industrier, og naar vi strøg det hele paa en Gang, kunde det maaske bevirke Omvæltninger, der kunde være ret uheldige. Men paa den anden Side er det utvivlsomt, at vore Industrier kunne taale en ret ordentlig Nedsættelse. Altsaa, det gaar ikke an at stryge Beskyttelsen paa en Gang, men vi maa naa det Maal, vi sætte os, skridtvis.

Nu er jeg ikke blind for, at den højtæredede Finansminister har været stillet overfor en meget vanskelig Opgave, navnlig med Hensyn til det Grundlag, hvorpaa han har bygget sit Forslag, idet han har været nødt til at tage mange forskellige Hensyn. Han har saaledes været nødt til at tage Hensyn til vore hjemlige Erhverv og Industrier. Han har selvfølgelig ogsaa været nødt til at tage Hensyn til selve Statskassen. Naar man derfor betragter det foreliggende Forslag som Helhed, har man Grund til at være tilfreds dermed, og jeg tror, Ministeren har været ret heldig. Forslaget betegner nemlig i flere Retninger et Fremskridt og det ogsaa i Retning af Nedsættelse af Beskyttelsen. Ganske vist er den foreslaaede Nedsættelse ikke stor, den er efter min Mening endog for lille, men det er et Skridt i den rigtige Retning, og det er selvfølgelig det, det i Øjeblikket mest kommer an paa. Derfor betragter